

Lagt til rættis: Árni Joensen

Samgonguskjalið verður tungur burður

Í Danmark roynir Helle Thorning-Schmidt nú at orða eitt samgonguskjal, men tað fer at taka sína tíð og at krevja nógv av øllum flokkunum

Samráðingarnar eru á einum loyniligum staði einastaðni í Keypmannahavn, og bara tey allarovastu í leiðsluni hjá flokkunum vita, hvat umboðini hava liggjandi á borðinum. Tí eru tað eisini bara tey, sum vita, hvussu landið liggur. Fjølmiðlarnir fáa einki at vita, men tað er kortini greitt, at fyra mál liggja ella koma í øllum førum at liggja á samráðingarborðinum.

Undir valstríðnum boðaðu teir borgarligu og Radikali Vinstri frá, at flokkarnir vóru samdir um at seta eftirlønina úr gildi. Sosialdemokratarnir,

SF og Eindarlistin søgdu greitt, at teir vildu varðveita skipanina. Aftan á valið er framvegis meiriluti í Fólkinginum fyri at broyta skipanina. Tey radikalur hava sagt, at tey standa við avtaluna um at broyta eftirlønina, og spurningurin er so, hvat Sosialdemokratarnir og SF gera, nú tað er komið til skarpskeringar.

Eitt annað mál, sum uttan iva elvir til stríð í samgongusamráðingunum, er avgerðin hjá undanfarnu stjórn og teimum radikalur at stytta dagpengatíðina úr

fýra í tvey ár. Eisini her vóru vinstraflokkarnir ímóti. Her hava sosialdemokratarnir og SF skotið eina aðra skipan upp, Eindarlistin vil hava ta gomlu skipanina aftur, men tey radikalur halda fast um, at broytingin skal standa við.

Skattapolitikkur er eitt av evnunum, sum uttan iva liggur á samráðingarborðinum, og sum ivaleyst er lagt í bunkan við truplum, málum. Stutt undan valinum komu sosialdemokratarnir og SF við einum uppskoti um at hjálpa teimum, sum hava egnan bústað við at

skarva av ymsum gjøldum. Men tað vilja tey radikalur og Eindarlistin ikki.

Eitt málsøki, sum altíð er við í donskum samgongusamráðingum, er útlendingamálini. So er eisini hesaferð, og heldur ikki her er semja millum tey radikalur og hinar flokkarnar.

Politiskir eygleiðarar í Keypmannahavn vænta, at tann nýggja samgongan verður neyvan skipað fyrr enn kanska seint í næstu viku. Men teir eru ikki samdir um, at hon fer at halda alt valskeiðið.

Arkitektar mynda Grønland

Danskir og grønlandskir arkitektar skulu nú koma við einum hugskoti um, hvussu Grønland eftir teirra tykki eigur at síggja út í framtíðini. Úrslitið, sum longu frammanundan hevur fingið altjóða heitið Future Greenland, skal legjast fram sum tað almenna danska ískoytið á 13. altjóða arkitektaráðstevnuni, sum verður í Venedig næsta ár.

Uppgávan hjá arki-

tektunum er at koma við einum hugskoti um eina búskaparliga, samfelagsliga og burðardygg menning í Grønlandi.

Jarðfrøðingurin Mini Rosing, sum er knýttur at verkætlanini, sigur við grønlandska kringvarpið, at hansara mál er at vísa Grønland um eina nútímans tjóð við einari langari og ríkari mentanarsøgu, og sum hevur so ómetaliga nógv at bjóða alheiminum.

Veiðan er burðardygg

Í einari lýsing av hvalastovnunum í íslenskum sjógvi kemur íslenski havrannsóknarstovnurin til ta niðurstøðu, at stovnarnir tola væl ta veiði, sum nú er. Veiðan er væl innan fyri markið, og tí er veiðan burðardygg.

Metingin hjá havrannsóknarstovnunum kemur íslensku stjórnini væl við, tí í seinastuni hava serliga amerikanarar funnist at

íslensku hvalaveiðini. Fleiri amerikanskir politikarar hava mælt stjórnini í Washington til at seta handilstiltøk í verk ímóti Íslandi, og sjálvt Barack Obama, forseti, hevur verið uppi í kjakinum.

Felagsskapurin NAMMCO hevur mett, at sildrekastovnurin við Ísland er næstan líka stórur, sum hann var, áðrenn íslendingar aftur fóru at veiða burtur av

Ætla at bjarga svartfuglinum

Íslenski umhvørvismálaráðharrin, Svandís Svavarsdóttir, hevur sett eina nevnd at gera uppskot um, hvørji stig skulu takast fyri at endurreisa svartfuglastovnarnar, og hvussu teir skulu verjast, tá teir eru komnir fyri seg aftur. Nevndin skal handa ráðharranum uppskot tann 31. oktober.

Íslensku sjófuglastovnarnir eru minkaðir nógv tey seinastu árin, og serliga lundin er minkaður og er nú bara ein víðfáningur av tí, sum

hann var. Tey seinastu fýra - fimm árin er at kalla einki komið undan sunnantil á landinum. Lomvigin og álkan eru minkað sunnanfyri og vestanfyri, men ikki so nógv norðanfyri.

Fuglafrøðingar eru á einum máli um, at fuglurin hevur ov lítið at eta, og at tað er høvuðsorsøkin til, at stovnarnir eru minkaðir. Harafturí móti hevur royndin eftir fuglinum ikki so stóra ávirkan.

Aftur ein óboðin gestur í Barentshavinum

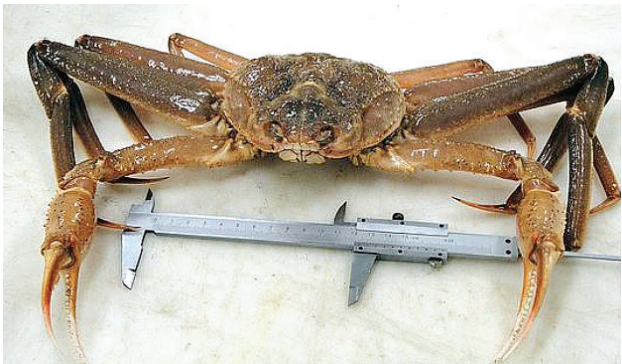
Fyrst kom kongakrabbin, sum hevur gjørt stóðan skaða, og nú hevur eitt norskt havrannsóknarskip fingið ein kavakrabba við Svalbard. Og hann er eingin gestur at fáa.

Tað hevur vakt ans í Noregi, at eitt havrannsóknarskip hevur fingið ein sokallaðan kavakrabba í einari rúsu norðuri á 78 stigum eystan fyri Svalbard. Krabbin varð fingin á 150 favna dýpi, og hetta er aðru ferð, at menn hava fingið kavakrabba á Svalbard-leiðini.

Teir størstu kavakrabbararnir viga millum eitt og háltannað kilo, og hann er

sostatt minni enn tann betur, men illa kendi kongakrabbin. Men norska havrannsóknarstovan sigur, at kavakrabbin er eingin gestur at fáa, og at hann kann elva til somu trupulleikar við Svalbard, sum kongakrabbin hevur elvt til fram við norsku strondini. Eins og kongakrabbin livir kavakrabbin av smáum botndjórum, og tað kann fáa stóra ávirkan á vistfrøðina.

Kavakrabbin er vanligur har norðuri í Kyrrahavinum og í útnyrðingspartinum av Atlantshavinum. Norska havrannsóknarstovan dugir ikki at siga, hvussu krabbin er komin til Svalbard, men

Teir stóru kavakrabbararnir viga háltannað kilo

Mynd: Norska havrannsóknarstovan

tveir móguleikar eru. Annaðhvørt er hann komin úr Kyrrahavinum ígjøgnum Beringsundið, ella hevur hann

verið í einum barlasttanga, sum eitt skip hevur tømt í Barentshavinum.